

Mellan Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet å ena sidan och Föreningen Svensk Dentalhandel (FSD) och Dentallaboratoriernas Riksförening (DR) å andra sidan har träffats följande

ÖVERENSKOMMELSE OM SAMVERKANSFORMER MELLAN MEDICINTEKNISKA FÖRETAG OCH MEDARBETARE I DEN OFFENTLIGA TANDVÅRDEN

Överenskommelsen omfattar

- företag och deras uppdragstagare som säljer eller marknadsför medicintekniska produkter, diagnostika och tjänster som hör till det medicintekniska området (hädanefter kallade företag).
- samtliga medarbetare i deras anställning inom den offentliga tandvården. Som medarbetare räknas även personal från personaluthyrningsföretag.
- de vårdgivare som tandvårdshuvudmannen har avtal med där det stadgas att deras produktförsörjning ska tillgodoses genom huvudmannens produktupphandlingar. I avtalet ska det också stå att tillämpliga delar i denna överenskommelse ska följas.

Vad som avses med medicintekniska produkter regleras i lagen (1993:584) om medicintekniska produkter 2 §.

Företagen ansvarar för att reglerna i överenskommelsen följs även av moderbolag och systerbolag vid aktiviteter på eller riktade mot den svenska marknaden.

Tandvårdens medarbetare är enligt kollektivavtal skyldiga att på begäran upplysa klinikchefen om bisyssla och i övrigt följa det regelverk som tandvårdshuvudmannen har upprättat för gåvor, sponsring och representation. FSDs medlemsföretag ska dessutom även följa FSDs affärskod.

1. Allmänna förutsättningar

Ett väl fungerande samarbete mellan tandvården och den medicintekniska branschen ger ett betydande mervärde för patienter, ökad kvalitet, ökad säkerhet och en hög effektivitet i tandvården.

Inom tandvården sker upphandling i huvudsak genom s.k. avropsavtal, varefter upphandlade produkter successivt avropas. Det innebär att många medarbetare blir inblandade i upphandlingen och därmed berörs av lagstiftningen om offentlig upphandling. Det är därför viktigt att intentionerna i denna överenskommelse alltid följs i relationerna mellan företag och medarbetare i tandvården.

Syftet med denna överenskommelse är att skapa ett konsekvent och tillämpbart förhållnings-sätt för relationerna mellan tandvården och företagen så att samarbetet inte kan uppfattas som oetiskt eller ifrågasättas juridiskt. Relationen mellan företaget och tandvårdens medarbetare ska vara tydlig och kunna granskas öppet.

För att parterna ska kunna använda överenskommelsen effektivt är det viktigt att de olika tandvårdshuvudmännen i lokala direktiv tydliggör vem eller vilka som i olika situationer avses med ”tandvårdshuvudmannen”.

2. Upphandling och avtal

Företagen tillhandahåller information och utbildning för många olika personalkategorier inom tandvården. Information och dokumentation ska alltid vara saklig och vederhäftig. Företagen måste definiera vilken typ av information som ges till de olika mottagarna och skilja mellan utbildning och marknadsföring.

Alla kontakter ska ske med ömsesidig respekt och med hänsyn till vårdens villkor. Företagen måste komma överens med personalen i förväg innan de besöker klinik eller motsvarande. Information och utbildning ska om det är möjligt ges till grupper av vårdpersonal. Huvudmannen svarar för eventuella kostnader för de anställda.

2.1 Under upphandlingsprocessen

Företag och medarbetare i tandvården ska enbart ta de kontakter som krävs för att uppgifterna i förfrågningsunderlaget vid behov ska kunna förtydligas, enligt de regler som finns i lagen om offentlig upphandling. Det innebär att anbudsgivarna inte får kontakta någon annan i personalen än den som är ansvarig för upphandlingen eller den kontaktperson som hon eller han har utsett.

Om en sammankomst äger rum samtidigt som en offentlig upphandling förbereds eller pågår av produkter som erbjuds av de företag som arrangerar eller medverkar i sammankomsten, ska tandvårdshuvudmannen svara för samtliga kostnader för de deltagande medarbetare som på något sätt är inbegripna i upphandlingen, om inte annat regleras av upphandlingskontrakt. Dessa medarbetare får delta i sammankomsten endast om det är oundgängligen nödvändigt för deras fortbildning eller utbildning i handhavandet av produkterna i verksamheten. Med sådana medarbetare avses, förutom upphandlare, de som i egenskap av sakkunniga, eller referensanvändare eller annan som medverkar i framtagandet av förfrågningsunderlag, anbudsinfordran eller utvärdering av anbud vid en planerad eller pågående upphandling.

2.2 Under avtalstiden

Vården och de antagna leverantörerna ska samarbeta för att säkerställa att upphandlade produkter används på rätt sätt. Muntlig och skriftlig information ska utbytas mellan vården och leverantörerna. För att underlätta samarbetet kan parterna reglera samverkansformerna i avtalet. Om inget annat har reglerats i avtalen ansvarar tandvårdshuvudmannen för medarbetarnas kostnader.

Tandvårdshuvudmannen kan utfärda ytterligare regler för vilka som är behöriga att avropa avtalen.

2.2.1 Produktinformation under avtalstiden

Med ett företags produktinformation avses information för att informera om en produkts specifika egenskaper eller handhavande. Enligt lagstiftningen om medicintekniska och in vitrodiagnostiska (IVD) produkter och god affärssed är företagen skyldiga att informera om sina produkter, deras egenskaper, verkningar, lämpliga användning, praktiska handhavande, biverkningar och säkerhetsaspekter under produktens hela livslängd. Företagen har ansvar för kvalitet, säkerhet och avvikelshantering tillsammans med användarna av produkterna. Tandvården måste därför säkerställa en snabb och korrekt rapportering av problem relaterande

till medicintekniska produkter. För att kunna använda produkterna på ett riktigt sätt behöver tandvården företagens information.

Om inte annat regleras i upphandlingskontrakt gäller följande vid information inom tandvården:

Information om upphandlade medicintekniska produkter ska tillhandahållas i den utsträckning verksamheten behöver den, eller enligt kontrakt eller i den utsträckning som framgår av lagar och förordningar om medicintekniska produkter. Informationen ska säkerställa att produkterna används på rätt sätt och därmed tillförsäkra patienter och personal en god säkerhet. Om informationen är muntlig ska företaget komma överens om tiden för besöket med klinikchefen i god tid i förväg.

Enskilda sammankomster mellan medarbetare och företag och formerna för dessa sammankomster ska alltid vara godkända av klinikchefen eller den lokala verksamhetschefen.

Med serviceinformation avses information och rådgivning om daglig drift och hantering av upphandlade medicintekniska produkter. Service av medicinteknisk utrustning kan utföras av leverantören eller av vårdens egna medicintekniker om det finns avtal om det.

Serviceinformation ska förekomma i den utsträckning verksamheten behöver den, enligt kontrakt eller i den utsträckning som framgår av lagar och förordningar om medicintekniska produkter. Serviceinformationen kan vara muntlig eller skriftlig, och den ska säkerställa att de medicintekniska produkter som används i vården ska ha god säkerhet för patienter och personal, ha hög tillgänglighet och vara kostnadseffektiva i fråga om drift och underhåll.

3. Marknadsföring

Med ett företags marknadsföring avses information, reklam och andra åtgärder för att främja avsättningen av och tillgången till företagets produkter.

- Ett företags marknadsföring och uppsökande verksamhet får ske endast efter överenskommelse med klinikchefen. Oanmälda besök får inte förekomma. Avvikelse från det överenskomna syftet med besöket får inte ske.
- Ett företag ska i god tid kontakta klinikchefen och träffa överenskommelse om den säljriktade marknadsföringens huvudsakliga innehåll, tid och plats. Företaget och klinikchefen beslutar gemensamt om formerna för sammankomsten, medan klinikchefen ensam beslutar om vilka som får delta från tandvårdshuvudmannens sida.

4. Utbildningar, sammankomster, seminarier, kurser, konferenser, studiebesök och mässor

Tandvårdshuvudmannen har ansvar för varje medarbetares fortbildning och ska i samråd med medarbetaren komma överens om vilken kompetensutveckling han eller hon behöver för sina arbetsuppgifter och sin utveckling i arbetet.

Medarbetarnas deltagande i efterutbildning eller andra kontakter med dentalbranschen regleras på flera sätt. För alla gäller ett ansvar enligt mut- och bestickningslagstiftningen. Arbetsgivaren har möjlighet att förbjuda bisyssla som anses vara oetisk, hindrar arbetets utförande eller är konkurrerande.

En medarbetares samverkan med företag ska i första hand ske på arbetstid. Utbildning eller sammankomst på fritiden får inte strida mot andan i överenskommelsen.

Enligt praxis på området väljer många medarbetare att själva svara för en del av kompetensutvecklingen utanför arbetet. Detta sker både med, utan eller med partiellt stöd från arbetsgivaren. Sådan efterutbildning sker oftast genom tandläkarnas organisationer och/eller specialistföreningar.

Den utbildning som leverantörerna erbjuder ska grundas på de behov som finns. Utbildningen ska ge aktuell och relevant kunskap om allmänna och specifika sakförhållanden inom området ifråga, d.v.s. vara verksamhetsorienterad. Utbildningen ska vara fri från marknadsföring.

Med ett företags vetenskapliga sammankomst avses möten arrangerade av eller i medverkan av företaget för att behandla en eller flera odontologiska eller andra vetenskapliga frågeställningar inom ett eller flera vetenskapliga ämnesområden.

Om inte annat regleras i upphandlingskontrakt gäller följande vid utbildning inom tandvården:

- Den fortbildning som företag erbjuder tandvården ska grundas på medarbetarnas kompetensbehov. Därför bör företag och klinikchefen eller den lokala verksamhetschefen samråda om kommande fortbildning. Inbjudan får enbart ställas till tandvårdshuvudmannen.
- Sammankomster ska om möjligt ske på deltagarnas arbetsplats eller på den ort där deltagarnas arbetsplats finns. En sammankomst kan äga rum på annan plats om det finns särskilda skäl för det.
- Det yrkesinriktade programmet ska vara helt dominerande.

Beträffande aktiviteter i form av marknadsföring finns regler i avsnitt 3.

5. Förtäring, resor, kostnader och ersättning

Förtäring. Vid alla sammankomster, såväl inom som utom Sverige, ska måltider präglas av stor måttfullhet. Alkoholhaltiga drycker i form av vin och öl får erbjudas endast i begränsad omfattning och enbart som måltidsdryck. Sprit får inte erbjudas av företag eller krävas av medarbetare inom tandvården.

Kostnader. Huvudregeln är att tandvårdshuvudmannen har ansvar för de kostnader som uppkommer i samband med medarbetarnas fortbildning. Efter beslut av tandvårdshuvudmannen kan företag undantagsvis få bekosta sammanträdeslokal, föredragshållare, studiematerial och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande.

Sociala aktiviteter. Företag får inte erbjuda sociala aktiviteter och fritidsaktiviteter i samband med sammankomster eller umgänge i övrigt, och det får heller inte krävas av medarbetare inom tandvården. Dock kan en enklare måltid tillåtas om den har ett naturligt samband med aktivitet som har ett utbildningsinnehåll.

Ersättning. Medarbetare i tandvården som deltar i en sammankomst får inte samtidigt ta emot lön från arbetsgivaren och arvode från ett företag. Se nästa punkt för det som gäller uppdrag.

Övrig ersättning. Skatteverkets rekommendationer och råd ska följas vad gäller förmåner, gåvor eller annan ersättning från företag till medarbetare inom tandvården.

6. Uppdrag

Medarbetare inom tandvården är många gånger viktiga för t.ex. forskning, utbildning, konferenser, rådgivande organ (advisory boards), produktutveckling m.m. Medverkan kan vara ett uppdrag i tjänsten eller ett uppdrag som konsult och därmed utgöra bisyssla.

- Medarbetaren måste på begäran informera tandvårdshuvudmannen om uppdraget eller bisysslan och lämna de uppgifter som huvudmannen anser sig behöva för sin bedömning.
- Uppdraget ska vara skriftligt överenskommet mellan medarbetaren, tandvårdshuvudmannen och företaget. Hos tandvårdshuvudmannen är överenskommelsen en allmän handling.
- Ersättningen för arbetet ska vara skälig i förhållande till arbetets innehåll och den tid det har tagit. Ersättningen för kostnader och utlägg ska vara enligt tandvårdshuvudmannens kollektivavtal om resor och traktamente. Av överenskommelsen ska framgå hur ersättningen ska regleras. Inga andra förmåner, ersättningar eller gåvor får förekomma.

7. Stöd till aktiviteter och sponsring

Med sponsring avses här ett företags ekonomiska eller annat stöd för en aktivitet eller sammankomst för medarbetare i tandvården.

Sponsring av aktiviteter eller sammankomster inom den offentliga tandvården får inte förekomma. Det innebär bl.a. att ingen sponsring av t.ex. personalfester är tillåten.

Sponsring av en aktivitet eller sammankomst arrangerad av tredje part får förekomma endast om följande förutsättningar är uppfyllda:

- Den aktivitet eller sammankomst som sponsras måste vara yrkesförkovrande och i övrigt i enlighet med denna överenskommelse.
- Företag får inte erbjuda sponsring med ett högre belopp än kostnaderna för aktiviteten eller sammankomsten.
- Företag får inte erbjuda sponsring inom områden som saknar koppling till företagets egen verksamhet.
- De sponsorer som ställer resurser till förfogande ska anges i inbjudan till sammankomsten.

8. Stipendier

Om företag finansierar stipendier till tandvårdens medarbetare som utdelas av antingen företaget eller annan part gäller följande:

- Ändamålet ska vara yrkesförkovrande, t.ex. utbildning, forskning, studiebesök eller liknande och ska därmed ge ett mervärde till tandvården.
- Urvalskriterierna och motiven för valet av stipendiat ska vara offentliga och tydliga.
- Medarbetare i tandvården bör alltid informera sin arbetsgivare när hon eller han får ett stipendium.
- Företag får inte erbjuda stipendium till en enskild medarbetare i tandvården för att kringgå intentionerna i överenskommelsen, t.ex. begränsningen av ett företags finansiering av sammankomster som avses i p.5.

9. Referenskund

Med referenskund avses en enhet inom vården där företagets produkter och/eller tjänster finns tillgängliga för kunder och intressenter för att utveckla och sprida kunskap om produkterna och/eller tjänsternas funktion i daglig drift.

Tandvårdshuvudmannen fattar beslut om att en enhet ska vara referenskund.

Avtal ska upprättas som reglerar alla delar av relationen mellan företaget och tandvårdshuvudmannen inklusive på vilket sätt företaget får använda referenskunden för marknadsföring.

10. Efterlevnad

Parterna är ense om att efterlevnaden av denna överenskommelse är ett gemensamt ansvar. Parterna åtar sig att sprida kunskap om överenskommelsen till personalen inom sina medlemsorganisationer.

Parterna ansvarar för att medarbetare och medlemsföretag följer överenskommelsen och de ska meddela varandra eventuella överträdelser. Överenskommelsen ska löpande utvärderas av parternas gemensamma samrådsgrupp. Dessutom ska FSD och DR genom sitt egenåtgärdssystem granska medlemsföretagens eventuella överträdelser mot överenskommelsen.

11. Giltighet

Denna överenskommelse gäller fr.o.m. den 1 januari 2007 tills vidare med implementering under årets sex första månader. Parterna kan var och en säga upp överenskommelsen med sex månaders varsel.

Stockholm i november 2006

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

LANDSTINGSFÖRBUNDET

Ilmar Reepalu

Lars Isaksson

FÖRENINGEN SVENSK
DENTALHANDEL

DENTALLABORATORIERNAS
RIKSFÖRENING

Bengt Hoffman